

Salvador Cardús

 sociòleg, periodista, escriptor i doctor en Ciències Econòmiques

La independència ha de servir per aconseguir un model de democràcia radical endreçat i net, el més avançat possible

ALBERT GARCIA - BELLATERRA (VALLÈS OCCIDENTAL)

Quina importància tenen en el procés les organitzacions socials?

Fonamental. L'ANC per ella mateixa no tindria la força que té si al costat no tingués organitzacions representatives d'una història i una gran solidesa.

Què ho fa que, arribats on hem arribat, no hi hagi divisió social?

El fet de viure en una societat oberta, complexa i acostumada a mantenir-se cohesionada en la discrepància. Poden aparèixer grups d'extrema dreta amb voluntat de provocació, poden aparèixer intel·lectuals i funcionaris que han estat consentits per l'Estat que veuen en perill els seus privilegis i llavors fan el ploricó, però res que no sigui esperable. La societat catalana és prou madura per plantejar-se un dilema d'aquesta naturalesa i que no passi res. L'última enquesta diu que el 88 % dels catalans acceptaria el resultat de la consulta fos quin fos. Aquesta és la cohesió que crea un mecanisme democràtic i que la societat catalana garanteix.

Diu que s'ha d'aconseguir una majoria social àmplia per la independència.

No sabem en quines condicions arribarem a la consulta, caldria assegurar la màxima mobilització. És un combat que l'haurem de fer fins la vigília de les eleccions.

Quines són les garanties democràtiques d'una consulta?

Això no és un tot o res: és difícil saber a partir de quin punt la consulta no tindria cap interès o si es pot girar en contra dels mateixos que l'han organitzada. S'haurà de veure sobre la marxa.

Com hem d'interpretar qualsevol de les apostes escrupolosament legalistes amb el dret espanyol?

Es fa servir la llei com a escut, com a amagatall per dissimular la manca de voluntat política. Hi havia cinc maneres diferents de poder fer la consulta i no s'han acceptat. Vam anar a Madrid a demanar que l'organitzessin ells o que ens traspassessin les competències —cosa que es podia fer—, i hi ha la possibilitat de fer-ho amb la Llei de consultes. I tot és legal. Si es vol aturar no és per raons legals, és per raons polítiques. Sabem que el Tribunal Constitucional és un tribunal de part.

Si el procés segueix endavant, tard o d'hora no hi haurà un acte de desobediència perquè la constitució d'un Estat propi va en contra de la Constitució que garanteix la unitat de la l'Estat?

No necessàriament. Suposem que sí que es pot fer la consulta i que surt una majoria a favor de l'Estat propi, llavors el Govern inicia un procés: el Consell Assessor ja ha fet algunes propostes en aquest sentit, per tal de començar a negociar amb Espanya la possibilitat d'aquesta secessió. I això podria passar per una re-

UAB • Com a professor de la Facultat de Ciències Polítiques i Socials a la Universitat Autònoma de Barcelona, Salvador Cardús (Terrassa, 1954), ha format polítics i periodistes. **Consell Assessor per la Transició Nacional** • N'és membre. El Consell ha fet 18 informes. Ha definit cinc vies per consultar els catalans, un futur procés constituent, la seguretat social catalana, la viabilitat fiscal i financera de l'Estat propi i l'abastament d'aigua i energia, entre altres

forma constitucional que fes possible un procés legal. Que és molt difícil que l'Estat espanyol faci res que faciliti la secessió, d'acord, però això no vol dir que no sigui possible. Si no ho vol fer possible,

“A la UE no els interessa perdren'ns. Espanya seria la més interessada a tenir-nos dins de la UE. La nostra prosperitat seria la seva”

haurem de fer cas del mandat de la societat catalana i tirar endavant la ruptura amb la legalitat espanyola i la constitució d'una nova legalitat.

Si no hi ha 9-N, què?

La cinquena possibilitat és fer unes eleccions catalanes que tinguin un caràcter plebiscitari.

El canvi d'estructures d'estat serveix per regenerar la política?

Ha de servir. Jo sempre dic que els dos objectius principals són, un, fer possible la prosperitat i, per tant, la justícia social, i l'altre, aconseguir un model de democràcia radical endreçat i net, el més avançat possible.

Parli'm de la idea de normalitzar la doble nacionalitat.

És una qüestió complicada. La meua idea és que el dia que els catalans tinguem un Estat, els que hi visquin, els que hi hagin viscut, els que hi hagin nascut, alguns descendents dels que hi hagin nascut, en fi, en unes certes regles de joc, puguin tenir la ciutadania catalana. I els que tinguessin la ciutadania espanyola i no hi

volguessin renunciar haurien de poder conservar aquesta nacionalitat espanyola. És una qüestió que dependrà de l'Estat espanyol, nosaltres podem no posar-hi cap entrebanc i afavorir-ho. Això pot servir perquè es visqui d'una manera menys traumàtica aquest procés. El Consell Assessor insisteix en aquesta possibilitat.

Diu que és impensable Catalunya fora de la Unió Europea [UE]?

Costa d'imaginar que la Unió Europea vulgui prescindir d'un país amb 7,5 milions d'habitants, amb un PIB alt — que pot ajudar moltíssim a pagar el deute espanyol—, un territori on hi ha moltes multinacionals, a les quals crearia moltes dificultats fora de la UE. Per desgràcia, la UE és més un club d'interessos. És claríssim que no els interessa perdre'ns, i per a Espanya, no només és la qüestió del deute, és que les mercaderies passen per Catalunya, hi tenim uns intercanvis econòmics molt estrets. Seria la més interessada a tenir-nos a dins d'Europa i a tenir un flux de relació amb nosaltres, la nostra prosperitat seria la seva. **Parla de lluitar contra una reacció oposada a Catalunya amb la col·laboració des d'àmbits diversos.**

L'informe del Consell parla sobre les relacions entre Catalunya i Espanya i diu una cosa molt rellevant: en el segle XXI, en un món global i en el projecte de la Unió Europea, el paper dels estats és menor, no només perquè cedeixen competències, sinó perquè, a l'hora d'organitzar els processos de col·laboració econòmica, ambiental i de tot tipus, les fronteres estatals no són prioritàries. Hi ha plans que es defineixen al voltant del curs d'un riu, com el del Rin, el Roine, o d'àrees, com la del mar Bàltic, que constitueixen unitats d'interès econòmic, estratègic i que tenen interessos comuns. Moltes vegades no són ni els mateixos estats els que estableixen la col·laboració, sinó que són els territoris amb una visió més en xarxa. Europa està afavorint això. Podríem constituir un consell ibèric, com hi ha el Consell Bàltic, amb unes assemblees parlamentàries que poden arribar a legislar de manera coordinada en els diferents estats, des de qüestions econòmiques fins a la lliga de futbol.

Quin model econòmic reservaria per al sector agrari la Catalunya independent?

Tinc la convicció que la independència ens donaria molts més recursos i instruments per poder fer una política agrària pròpia. El nostre model sempre és subsidiari de les majories que es produeixen a Espanya, no ens el defensen, com hem vist ara amb la crisi de la fruita aquest estiu. Si la crisi hagués estat d'una altra zona com Andalusia, que té una capacitat de pressió molt gran en els governs centrals, probablement hauríem vist un tipus de reacció diferent.

TV <http://www.uniopagesos.cat>

(Tria de l'audiovisual d'aquesta entrevista)